

Oslo Kommune

Plan og Bygningsetaten (PBE)

postmottak@pbe.oslo.kommune.no

Gaustadalléen 34, Gaustad sykehusområde - Forslag til detaljregulering med konsekvensutredning – Innspill

Det oppdaterte planforslaget for rivning av deler av dagens Rikshospital og bygging av nye sykehusblokker som nå er ute til høring har de samme hovedgrepene som det forrige. Problemene er de samme som i forrige runde:

1. **Grønne** områder og turveier ødelegges
2. Beboere i området utsettes for urimelige mengder **støy**
3. Den grønne **åssiden** fra Ring 3 mot marka brytes opp og ødelegges
4. **Trafikksikkerheten** i området forverres betydelig
5. Gaustad sykehus mister i praksis sitt **vern**

Det legges opp til en fasevis utbygging over en lang periode. Dette byr på 2 hovedutfordringer:

- **Byggeperioden** er så lang at den for mange – spesielt barn og eldre – ikke vil oppfattes som midlertidig
- Tidlige faser med et mindre omfang enn i de senere faser kan gi et feil inntrykk av byggeprosjektets **virkelige omfang** – og omfanget kan raskt øke når det i utgangspunktet bygges for lava sykehuskapasitet på en liten tomt. Økt omfang øker skadevirkningene.

Våre vurderinger av konsekvensene denne utbyggingen har for nærområdene fokuserer derfor på det som foreslås bygget i **siste fase** – og vi **inkluderer tiltakene i byggeperioden**. Vi har også sett på forskjellene på de ulike alternative forslagene, 1A,1B,2A,2B og kommet frem til at skadevirkningene er omtrent de samme. Det nytter ikke med flere alternativer når alle har et for stort omfang i forhold til tomtens størrelse.

Bygging av nye sykehus og sanering av eksisterende er viktige beslutninger som påvirker alle som bor i Oslo. Konsekvensen av å selge en sentral sykehusomt som Ullevål medfører en svært høy risiko for underkapasitet i fremtiden. Bygging av **store volumer i høyden** på en for liten tomt på Gaustad vil i stor grad ut over de de som bor og ferdes i dette området.

Det er tydelig at forslagsstiller (HSØ) ikke er villig til å ta nødvendige hensyn til brukernes behov (alle som bor i Oslo og de som bor eller ferdes i området). Våre vurderinger støttes i stor grad av PBE og flertall av byens politikere.

HSØ evner ikke å lytte til byens politikere og borgere - her skal det rives, bygges og selges, koste hva det koste vil. Aggressiviteten og måten forslagsstiller oppfører seg på i denne saken, ligner den vi kjenner fra store, private utbyggere:

- Forsøk på å **skjule ulemper** (nedvurdering og utelatelse av negative konsekvenser)
- **Triksing med saksregistrering** for å forhindre helhetlig saksbehandling (eks. er midlertidig helikopterlandingsplass registrert som egen sak og slik er den ikke en del av konsekvensutredningen)
- Iverksetting av roking/rivning før saken er ferdigbehandlet
- **Mangelfull konsekvensutredning** (trafikkale konsekvenser ved å åpne atkomster nord/sør vurderes ikke)

1. Grønne områder og turveier ødelegges

Våre kommentarer om **strøkets grønne struktur** ser ut til å ha blitt tatt inn i planprogrammet. Et så stort utbyggingsprosjekt som det foreslåtte, uansett om det dreier seg om et sykehus eller en annen type prosjekt, i det som reelt sett er Oslos randsoner til Marka, representerer en **trussel mot miljø- og friluftsinnteresser og mot beboerinteresser**. Vi tror at den foreslåtte utbyggingen vil endre hele byens grønne profil og vil være i strid med Oslos ønske om å bevare Marka og ber om at planprogrammet i større grad legger vekt på dette elementet.

Turvei B5 er ikke innarbeidet i de planer som er lagt frem. Vi mener at denne viktige forbindelseslinjen mellom universitet og Kringsjø må prioriteres og at mer konkrete planer for utformingen av denne turveien må inn selve utbyggingsplanen.

2. Beboere i området utsettes for urimelige mengder støy

HSØ planlegger en midlertidig Helipad tett på Gaustadskogen. Denne holdes utenfor selve plansaken og unndras slik fra konsekvensutredningen. Like sør for den midlertidige Helipaden planlegges nye permanente Helipader. All helikoptertrafikk fra Ullevål og Rikshospitalet skal samles her. Helikoptertrafikken øker altså med >100%. De som bor i nærheten (over 1 200 personer) vil oppleve dette som å bo på en flyplass – en forsker ved FHI er svært skeptisk og mener dette vil gi negative helseeffekter. De nye redningshelikoptrene (SAR Queen), som vil utgjøre 15-30% av trafikken støyer betydelig mer enn dagens og lufttrykket fra disse er så stort at det kan bli snakk om oppholdsforbud i Gaustadskogen når SAR Queen skal lande eller ta av fra midlertidig landingsplass.

Grønne områder, turveier, lekeplasser og ca. 100 beboere havner i gule/rød støysone (størrelsen på støysonen er ikke definert, men ved St. Olavs Hospital i Trondheim som har tilsvarende trafikk er rød støysone på hele 250 meter i radius.) Det er også viktig å huske på at det bor over 700 personer i innflygningssonen nord for Rikshospitalet.

HSØ prøver bevisst å fremstille støyvirkninger så lave som mulig og har så langt ikke vært villige til å opplyse hvor store maksverdiene er (selv om veilederen krever dette). Her er det behov for en uavhengig konsekvensutredning.

3. Den grønne åssiden fra Ring 3 mot marka brytes opp og ødelegges

I det foreliggende reviderte planprogrammet ser utbyggingen nå ut til å bli veldig **bastant og med ruvende bygninger på sentrale deler av området**. Slike høye bygg vil fjerne lys, sol og luft fra omgivelsene og disse negative virkningene må illustreres bedre.

Utbygger må illustrere hvordan disse byggene vil **påvirke strøkets karakter samt sol og skyggeforhold** for de som beveger seg i og gjennom området (gående, syklende) og beboere. Vi ber også om at utbygger illustrerer hvordan dette påvirker **siktlinjene fra andre steder i byen** og at slike illustrasjoner tar utgangspunkt i hvordan de oppfattes fra steder der folk befinner seg. En slik illustrasjon vil gi et bedre inntrykk av hvordan utbyggingen påvirker strøkets grønne karakter og omgivelsene rundt.

4. Trafikksikkerheten i området forverres betydelig

Planforslaget tar ikke i **tilstrekkelig grad tar hensyn til at det bor mange mennesker nord for området** som er avhengig av Sognsvannsveien som går igjennom sykehusområdet. Vi ber derfor om at det i det fremtidige arbeidet legges mer vekt på veier og kollektivtrafikk til dette området.

5. Gaustad sykehus mister i praksis sitt vern

Helse Sør Øst planlegger å etablere store bygningsvolumer tett på Gaustad sykehus og bygge ned den grønne omramningen som karakteriserer det eldre sykehusanlegget. Forslaget innebærer en vesentlig konflikt med hensynet til kulturminneverdiene i området og ivaretagelsen av Gaustad sykehus som et frittliggende og tronende sykehusanlegg.

Byantikvaren frarådet forrige planalternativ sterkt, og vi anser at disse kommentarene fortsatt er gyldige for de nye planforslagene også. Vi støtter Byantikvarens vurdering om å ikke gå videre med planforslaget.

6. Konklusjon og anbefaling

Bygging av nye sykehus og sanering av eksisterende er viktige beslutninger som påvirker alle som bor i Oslo. Konsekvensen av å selge en sentral sykehusomt som Ullevål medfører en svært høy risiko for underkapasitet i fremtiden. Bygging av **store volumer i høyden** på en for liten tomt på Gaustad vil i stor grad gå ut over de de som bor og ferdes i dette området.

Våre analyser og vurderinger viser tydelig at **forslagsstiller ikke er villig til å ta nødvendige hensyn til brukernes behov (alle som bor i Oslo) og ei heller de som bor eller ferdes i området**. Våre vurderinger støttes i stor grad av PBE og flertall av byens politikere.

Forslagsstiller evner ikke å lytte til byens politikere og borgere- her skal det rives, bygges og selges, koste hva det koste vil. Aggressiviteten og måten forslagsstiller oppfører seg i denne saken, ligner denne vi kjenner fra store, private utbyggere:

- Forsøk på å **skjule ulemper** (nedvurdering og utelatelse av negative konsekvenser)
- **Triksing med saksregistrering** for å forhindre helhetlig saksbehandling (eks. er midlertidig helikopterlandingsplass registrert som egen sak og slik er den ikke en del av konsekvensutredningen)
- Iverksetting av **rokering/rivning før saken er ferdigbehandlet**
- **Mangelfull konsekvensutredning** (trafikkale konsekvenser ved å åpne atkomster nord/sør vurderes ikke)

Vi henstiller forslagsstiller om å trekke dette forslaget – hvis dette skulle vedtas på noen måte, vil det være i kraftig motstrid med gode lokaldemokratiske prosesser.

Vi foreslår at nødvendig kapasitet bygges på Ullevål, der er det god plass til dette. Rikshospitalet og Gaustad består som i dag – tilpasset de lokale omgivelsene.

Med vennlig hilsen

Berg Nordberg Sogn Tåsen Vel
Henning Iversen
Styreleder